

Către Ministerul Educației Naționale

București, str. Gen. Berthelot nr. 28-30, Sector 1

Stimată doamnă ministru al educației, Domna Ecaterina Andronescu,

Subscrisele Consiliul Național Maghiar din Transilvania (CNMT), Partidul Popular Maghiar din Transilvania (PPMT) și Consiliul Național Secuiesc (CNS) sunt organizații civice și politice care își propun, printre altele, promovarea drepturilor minorităților naționale, precum și promovarea multiculturalității și multilingvismului.

Prin prezenta formulăm următoare scrisoare legată de aplicarea Legii educației în legătură cu înființarea unei facultăți maghiare în cadrul fostei UMF, în prezent la UMFST Târgu Mureș.

Pe lângă faptul că autonomia universitară trebuie să fie respectată, legea Educației Naționale la rândul ei trebuie să fie implementată, dat fiind supremația principiului rule of law, al statului de drept. Nu dorim politizarea acestei teme, chiar dacă înființarea acestei facultăți maghiare a fost subiectul multor conflicte politice, totodată sperăm că Ministerul Educației prin Doamna Ministru Ecaterina Andronescu va iniția demersuri concrete care vor sprijini înființarea facultății maghiare în cadrul UMFST.

După fuziunea UMFTGM și UPM din anul trecut, senatul instituției de învățământ superior a decis în luna ianuarie 2019 înființarea facultății de engleză în cadrul UMFST. Ca urmare s-a creat o veritabilă diferențiere – sprijinită de către instituția de învățământ în speță – între cetățenii cu limba maternă maghiară și cetățenii de diferite naționalități care vor avea dreptul să studieze în limba engleză, deși nu există nici un motiv legitim ca o categorie de cetățeni să fie tratată inferior față de cealaltă categorie de beneficiari.

Legea Educației Naționale nr. 1/2011, art. 135 alin 1, lit.b, include următoarele: (1) Învățământul superior pentru minoritățile naționale se realizează în instituții de învățământ superior multiculturale și multilingve; în acest caz, se constituie secții/linii cu predare în limbile minorităților naționale. Din păcate Senatul instituției nu a respectat legislația în vigoare. Această ilegalitate și acest conflict interetnic persistă de mulți ani și va continua până când nu se vor naște soluții viabile, nediscriminatorii care respectă multiculturalismul și multilingvismul – valori foarte importante în Uniunea Europeană.

După ce am aflat despre planul fuziunii Universității de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș (UMFTGM) cu Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș (UPM), reprezentanții celor trei organizații mai sus menționate am inițiat o campanie de strângere de semnături – **am strâns în total 16.242 semnături** – cu scopul de a conștientiza problemele legate de lipsa unei structuri maghiare având libertate de decizie în cadrul Universității, mai mult să atragem atenția asupra unor probleme create de această structură nouă care va avea ca rezultat dispariția caracterului multicultural al universității, garantat de către Legea nr. 1/2011. În prezent noua structură numită UMFST nu este inclusă în Legea Educației Naționale, care la art. 363 include numele universităților multiculturale din România. Legea include Universitatea de Medicină și Farmacie

din Tg. Mureș, instituție care de fapt nu mai există, ea fiind modificată prin fuziune. Ca atare noua structură, UMFST nu are statut de universitate multiculturală.

Constituția României, legislația internă și internațională garantează dreptul minorităților naționale de a studia în limba lor maternă, iar noua structură nu garantează acest drept, ca atare suntem îngrijorați de consecințele legale cu privire la dreptul la înființarea unei facultăți maghiare. În România UMF este – sau mai precis a fost – singura universitate unde exista posibilitatea de a studia în limba maghiară, iar acest drept garantat de legislația în vigoare este obstrucționat de către conducerea Universității și suntem îngrijorați de faptul că acest drept poate fi anulat în anii următori.

Ca urmare a celor prezentate mai sus, cu prilejul înmânării acestor semnături care au fost acordate pentru sprijinirea înființării unei structuri cu libertate de decizie în limba maghiară în cadrul fostei UMF, în prezent UMFST, cerem respectuos să interveniți pentru aplicarea legislației în vigoare în spiritul legii după cum urmează:

- Garantarea statutului de universitate multiculturală al instituției create după fuziunea Universității de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș (UMFTGM) cu Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș (UPM) prin modificarea Legii Educației Naționale nr. 1 din 2011.
- Garantarea dreptului membrilor comunității maghiare de a studia în limba maternă în cadrul noii structuri UMFST prin modificarea Legii Educației Naționale.
- Garantarea înființării unei facultăți maghiare prin respectarea prevederilor legale din Legea Educației Naționale nr. 1 din 2011.
- Eliminarea discriminării cetățenilor cu limba maternă maghiară creată prin înființarea unei facultăți în limba engleză, dat fiind că în momentul prezent nu există facultate în limba maghiară.

În concluzie subliniem importanța unei relații profesionale între MEN și reprezentanții civici și politici ai comunității maghiare din România în interesul promovării statului de drept și al democrației în România. Vă mulțumim pentru timpul acordat și pentru deschiderea de care ați dat dovadă și sperăm într-o cooperare fructuoasă pe viitor.

Cluj Napoca, 11 martie 2019

În speranța că veți ține cont de cele expuse mai sus simată Doamnă Ministru, primiți vă rugăm asigurările noastre de profund respect și considerație,

Sándor Krisztina
Consiliul Național Maghiar din Transilvania

Toró T. Tibor
Partidul Popular Maghiar din Transilvania